

Hizmet, gayret, hicret; ya aileniz?..

(devamı)

Kızcağızım, Sen de Nefsini Allah'tan Satın Almaya Bak!..

Mevzuyla alakalı bildiğiniz bir hadiseyi hatırlatmak istiyorum: Hazreti Fatıma, bütün ev işlerini bizzat kendisi yapardı. Zaten, bütünü bir tek odadan ibaret olan bir hücrecikte kalıyorlardı. O hücrecikte, Fatıma ocağı yakar ve yemek pişirmeye çalışırdı. Çok kere, ateşi alevlendirmek için eğilip üflerken, ateşten çıkan kılvcımlar benek benek elbisesini yakardı. Onun için elbisesi delik-deşik olmuştu. Yaptığı sadece bu değildi. Ekmek yapmak, evin ihtiyacı olan suyu taşımak da onun yüklendiği işlerdendi. Değirmen taşını çevire çevire eli nasır bağlamış, su taşıya taşıya da, Erzurumluların tabiriyle, sırtı "yağır" olmuştu.

Bu arada bir harp dönüşü Medine'ye esirler getirilmişti. Allah Rasûlü bu esirleri, müracaat eden Medine halkına dağıtıyordu. Hazreti Fatıma da, ev işlerinde kendisine yardımcı olabilecek bir hâdim (hizmetçi) istemek için babasına gitmiş, Efendimizin yanında oturanlardan hicap ederek hiçbir şey söyleyemeden evine dönmüştü. İnce kızının bir maksatla geldiğini anlayan Nebiler Nebisi oradaki maslahat hasıl olduktan sonra kalkıp onun evine gitmişti. Hazreti Fatıma anamız der ki "Yatağa uzanmıştık ki, Allah Rasûlü çıkageldi. Ben ve Ali yataktan doğrulmak istediysek de O buna mâni oldu.. ve aramıza oturdu. Öyle ki sadrıma temas eden ayağındaki serinliği hissediyordum. Arzumuzu sordu. Ben durumu anlatmaktan hicap edince, Ali dedi ki "Ya Rasûlallah, değirmen taşı çeke çeke kızınızın elleri nasır bağladı, su taşıya taşıya omuzu yağır oldu, ev süpüre süpüre toz toprak içinde kaldı. Lütfederseniz yeni gelen esirlerden bir hizmetçi istiyoruz." Allah Rasûlü bu istek karşısında memnun olmadı, mübarek kaşlarını çattı ve şöyle dedi: "Kızım, Medine fakirlerinin hakkını size veremem. Allah'tan kork ve Allah'a karşı vazifende kusur etme! Allah'ın, omuzuna yüklediği farzları hakkıyla yerine getir. Kocana da daima sâdık ve itaatkâr ol! Onun hakkını da gözet! Sana istediğinden daha hayırlı bir şey söyleyeyim: Yatağına gireceğin zaman, otuz üç defa "Sübhanallah", otuz üç defa "Elhamdülillah", otuz dört defa da "Allahüekber" de. İşte bu senin için hizmetçiden daha hayırlıdır." Bunun mânâsı şu idi: Kızım, değirmen taşını yine kendin çevir, suyunu kendin taşı, evini de kendin süpür ama nazarlarını uhrevî âlemlerden sakın ayırma, senin ihtiyacın budur. Allah indinde kıymet ve derinliğini arttırmak istiyorsan, tesbihe yapış, tahmîde sığın ve tekbîre tutun. Sizin istediğiniz şey fânî dünya hayatına ve onun rahatına bakıyordu. Halbuki ben sizin ahirette mesud ve bahtiyar olmanızı istiyorum.

Rasûl-ü Ekrem azim şefkati ve engin merhametiyle müminlerin akıbetinden çok korkuyor, onları yer yer ikaz, inzar ve irşad ediyor; bu işi de yine kendi ailesinden başlayarak yapıyordu. İşte O, böyle bir aile reisiydi; bazen rahmet dolu bulutlar gibi tatlı bir yüz ekşiliği olurdu çehresinde; ama bu yüz ekşiliğinin arkasında rahmet vardı, belliydi ki, yağmur yağacaktı ve suluyacaktı etrafını ahiret hesabına, bir gülşen olacaktı çevresi. Çoğu zaman da, tebessüm eder, sinesini açar, onları bağrına basar ve iltifatlar yağdırırdı aile fertlerine. Onlarda bu tatlı havayı kaybetmekten korkar ve Onun ahiret hesabına olan isteklerini yerine getirirlerdi.

İşte, Hazreti Fatıma her an vahyin sağanak sağanak yağdığı bu atmosferde neş'et etmiş ve yaşamıştı. Gözlerini açar açmaz Peygamberler Sultanı'nı görmüş ve Peygamberin dava-yı vilayette vâris-i hâssı olan Hazreti Ali'nin evinde de aynı havayı teneffüs etmişti. Efendimizin dâr-ı bekâya yolculuğundan altı ay sonra o da göçüp gitmişti. Efendimiz de Hazreti Fatıma da ayrılığın uzun sürmeyeceğini biliyorlardı. Çünkü bir gün Allah Rasûlü sevgili kızının kulağına "Kızım, artık baban yolcu, ötelere yolculuk var!" deyince Hazreti Fatıma bir çığlık koparıvermişti. Onun ağlamasına dayanamayan Şefkat Peygamberi kızını tekrar yanına çağırılmış ve kulağına "Kızım, ben gidiyorum ama ehl-i beytimden bana ilk kavuşacak olan da sensin. Yanıma herkesten önce sen geleceksin." demişti. Bu sözü bir müjde olarak bağrına basan Hazreti Fatıma artık tebessüm ediyor ve O'na kavuşacağı günü beklemeye duruyordu.

Siz, arz etmeye çalıştığım şu birkaç misaldeki duruluğuyla tanımaya çalışın Fatıma annemizi, şu karelerde onun ne kadar duru ve ne kadar nezih yaşayan nasıl bir nezihe ve nasıl bir pâkize olduğunu anlayın. Fakat, Efendimiz işte o pâkize annemize bile diyor ki; "Ya Fatimatü, işterî nefseki minallahi feinnî lâ ugnî anki minallahi şey'en = Kızcağızım, sen de nefsinin Allah'tan satın almaya bak; zira âhirette senin adına da birşey yapamam." Efendimiz, bu sözüyle, "İnnallahe'şterâ minel mü'minîne enfüsehum ve emvâlehum bienne lehumu'l-Cenneh = Allah, karşılık olarak cenneti verip mü'minlerden canlarını ve mallarını satın almıştır." (Tevbe, 9/111) mealindeki ayete telmihte bulunuyordu.. bulunuyor ve en yakınlarından başlayarak herkese ahiretin yamaçlarını işaret ediyordu.

Yakın ve Uzak Komşu

Diğer taraftan, Cenabı Hak şöyle buyurmaktadır: "Allah'a kulluk edin, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabalara, yetimlere, düşkünlere, yakın ve uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya ve size hizmet eden kimselere iyilik edin. Allah, kendini beğenip öğünenleri elbette sevmez." (Nisâ, 4/36). Ayet-i kerimede, ilk önce Allah'a kulluk ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayıp samimiyet ile ibadet etmek nazara veriliyor. Daha sonra, anne-babaya iyilikle muamele etmek, akrabalara ihsanda bulunmak, yetimleri ve yoksulları görüp gözetmek sıralanıyor. Ve sonra da, evi yakın olan veya akrabadan olan yakın komşuya iyilik ve evi uzak olan veya akrabadan olmayan ya da Müslüman olmayan uzak komşuya iyilik zikrediliyor. Merhum Hamdi Yazır, tefsirinde bu ayetle alakalı olarak şu hadis-i şerifi hatırlatır: "Komşu üç kısma ayrılır. Birincisinin üç hakkı vardır; komşuluk hakkı, yakınlık hakkı ve İslâmiyet hakkı. İkincisinin iki hakkı vardır; komşuluk hakkı ve İslâmiyet hakkı. Üçüncüsünün bir hakkı vardır; komşuluk hakkı ki bu Hristiyan, Yahudi ve müşrik komşudur." Demek ki, komşu Hristiyan ya da Yahudi de olsa, Müslüman olmadığı halde ona da iyilik yapmak bir komşuluk hakkıdır ki iyiliklerin başı da tebliğ ve irşattır. –Bütün bunlara rağmen, hoşgörü ve diyalog faaliyetlerine karşı çıkanların kulakları çınlasın!..–

Evet, ayet-i kerimenin işaretiyle, nasıl maddî iyilik ve ihsanda anne-babanın ve yakın-akrabanın hakk-ı evveli var, öncelikle onları görüp gözetmek gerekiyor, tebliğ ve irşatta da hak önce onlarıdır. Öyleyse, uzağa gitmeden evvel çevrene bakmalısın, başkalarına anlatmadan evvel ailene, akrabaya, komşularına anlatmalısın. Cennet'e gitme yollarını evvela yakınların için açmalı; kalplerin Allah'la buluşması mevzuunda ilk defa yakınlarıyla Allah arasındaki engelleri bertaraf etmeli, onların gönüllerini Allah'la buluşturmalısın. Daha sonra da komşularından başlamak üzere bu vazife alanını daha da genişletmelisin.

Efendimiz (sav) alâka dairesini gayr-i müslimleri de içine alacak kadar geniş tutmuştur. Fakat, işe evvela yakınlarından başlamıştır. Risalet vazifesiyle tanzif edilir edilmez, önce Hazreti Hatice validemize, daha sonra da Hazreti Ali, Hazreti Ebû Bekir gibi akraba ve dostlarına tebliğde bulunmuştur. Zamanla daireyi genişletmiş ve Hristiyan, Yahudi ya da müşrik komşularının da ilahî mesajdan istifade etmeleri için çalışmıştır. Mesela, bir gün bir Yahudi komşusu, oğlunun vefat etmek üzere olduğunu söyleyip hüznünü ifade edince Allah Rasûlü hemen kalkıp ölüm döşeğindeki genci ziyarete gitmiştir. O hiçbir zaman ve hiçbir yerden eli boş dönmediği ve Allah'ın izniyle her yerde gönüller kazandığı gibi oradan da o gencin kalbini kazanarak dönmüştür. Efendimiz, acılar içinde kıvranan genci görünce onun hâline acımış ve ona şehadet getirmesini tavsiye etmiştir. O, babasının yüzüne "izin ver" dercesine bakınca ve babası da "Ebû Kasım'a itaat et oğlum." deyince gencin dudaklarından "Lâ ilâhe illallah, Muhammedun Rasûlullah" sözleri dökülürmüştür. Evet, Efendimiz oradan da tebessüm ederek ayrılmış, orada da bir kalp kazanmış ve bazı gönüllerin İslam'ı kabul etmesi için de zemin hazırlamıştır. –İşte yakın durmanın hasıl ettiği netice ve semere!..–

Hasılı, bizler yakınlarımızdan başlayarak, uygun bir üslup içinde dinimizi yakına da uzağa da anlatmakla mükellefiz. Çünkü, herkesin Müslüman olması söz konusu değilse bile, vukuu muhakkak gibi görülen gelecekteki korkunç fırtınaları ancak tebliğ ve temsil kahramanlarının diyalog ve hoşgörü anlayışıyla oluşturdukları dalgakıranlar durdurabilecektir. Dünyanın dört bir yanında olması arzulanan beyaz adalar, ışık ve sulh adacıkları ancak böyle bir anlayış sayesinde meydana gelecektir.